

23 NİSAN

— OYUN —

Dr. ÇAĞLAR TUNCAY

Nisan 1987

23 NİSAN

— OYUN —

Dr. ÇAĞLAR TUNCAY

Nisan 1987

T B M M
KÜLTÜR SANAT VE YAYIN
KURULU'NUN
TÜRK ÇOCUKLARINA
ARMAĞANIDIR.

YAZARIN ÖZGEÇMİŐİ :

Çağlar TUNCAY, 1955 yılında İnegöl'de doğdu. Orta öğrenimini Bursada, Yükseköğrenimini ve ODTÜ Fizik Bölümü'nde tamamlamıştır. Uluslararası yayın organlarında yayınlanmış bilimsel çalışmalarını ve ödül almış iki oyunu vardır. Halen ODTÜ Fizik Bölümü Doktoralı Araştırma görevlisi'dir.

S U N U Ş

TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu, ilkini 1985 yılında açmış bulunduğu Çocuk Oyunları Yarışmasının ikincisini de 1986 yılında düzenlemiş bulunmaktadır. Bu suretle TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu, çeşitli sanat dalları ve kültür faaliyetleri yanında Türk Çocuk Tiyatrosu repertuarına yeni ve değerli kültür eserleri kazandırmayı amaçlamaktadır. Geçen yıl «Millî Egemenlik» olarak belirlenen konu 1986 yılında Millî Egemenlik yanında «Barış» unsurunun da eklenmesiyle bu konuda yarışmacılara yeni ufuklar ve daha geniş bir düşünme alanı verilmek istenmiştir. Gelecek yıllarda çeşitli yarışmalarla «Yurtta Sulh, Cihanda Sulh» «Millî Egemenlik» ve «Barış» konularında daha geniş bir kitleye kültürel eleştiri, beceri ve alışkanlığının kazandırılmasına, çağdaş düşünce biçiminin yaygınlaştırılmasına, ayrıca yazar ve edebiyatçılarımızın da yeni gayretlere yöneltmesine çalışılacaktır.

Kurulumuz, bu sahadaki katkılarının Anayasamızın 64 üncü maddesi ve Atatürk'ün «San'atı olmayan bir toplumun hayat damarlarından biri kopmuştur» sözlerindeki hedefin kültür dünyamıza yansıyan bir tezahürü olarak görmekte ve bu alandaki çaba ve katkılarını sürdürmeyi gerekli bir görev olarak kabul etmektedir.

Bu eserlerin, çocuk oyunları repertuarımıza değerli birer katkı olacağına, özellikle okullarımızda ve tiyatrolarımızda değerlendirileceğine inanmaktayız. Yine bu eserlerle genç dimağların gerek «Millî Egemenlik» gerek «Barış» konularında daha bilinçlendirilmesi amaçlanmıştır. Büyük bir gençlik kitlesine sunulacak olan bu oyunlar aynı zamanda onların tiyatro zevkinin ve kültürünün gelişmesine de yardımcı olacağı kanaatindeyiz.

Bu amaç ve düşüncelerle 1986 yılında TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulunca «Millî Egemenlik ve Barış» konusunda düzenlenmiş bulunan çocuk oyunları yarışmasına 37 eser katılmıştır. Ülkemizin değerli jüri üyeleri tarafından yapılan değerlendirilme

dirme sonucunda Birincilik, Ülkü AYVAZ'ın, «YAŞASIN GÖK-KUŞAĞI» isimli eseri ile Dr. Çağlar TUNCAY'ın, «23 NİSAN» isimli eserleri arasında paylaştırılmış, Dinçer SÜMER'in «MED-DAH AMCA» isimli eseri de üçüncülük ödülü ile ödüllendirilmiştir.

Yarışmaya katılan yazarlara teşekkür ediyor, kendilerini yürekten kutluyoruz. Bundan sonraki yarışmalarımıza da aynı ilgiyi sürdüreceklerine inanarak onlara ve yeni yarışmacılara şimdiden başarılar diliyoruz.

**TBMM KÜLTÜR, SANAT VE YAYIN
KURULU**

OYUNCULAR

OYUNCU

TONTIŞ

ÖĞRET MEN

NESRİN

ANNE

LEVENT

BABA

CİHAN

PADIŞAH

ASKERLER

NOTLAR

1. Oyunun baştan sona akışını, zamanlamayı, tartımı, gerektiğinde diyâlogları düzenleyen; izleyici çocukların nabzını elinde tutan; deyim yerindeyse, sahne üstündeki yönlendiricidir OYUNCU.

2. TONTİŞ, bir tür canlı kukladır. Çıplak olan belden yukarısı bir baş gibi boyanmış (ağız, burun), koltuk altından başlayarak üstü (kollar, baş) külah gibi bir başlık biçiminde düzenlenmiş herhangi bir renkteki bir bez parçası ile örtülmüştür. Çok büyük ayakkabılar giymektedir, bel hizasında takma kolları vardır. (Gövdesine; takma saç, kirpik, burun tutturulabilirse etki daha da çarpıcı olur. Örneğin, plastikten yapılma gözlük - burun oyuncağı gibi saç - göz - burun takımı komple olarak oyuncunun gövdesine bağlanabilir.)

3. Çocuk rolleri (Nesrin, Levent, Cihan) için elverişli oyuncu bulunamazsa, küçük bir çalışma ile metin bir tek çocuk rolü için yeniden düzenlenebilir

4. Sahne; normal çerçeve sahnedir. Ne ki; izleyicilerle konuşurken ve özellikle «Meclis» tablosunda yararlanmak üzere, sahne önünün izleyicilere doğru eğimli olmasında yarar vardır.

1. BÖLÜM

- Oyuncu** : Aç, aç! Çabuk aç şu perdeyi Tontiş, çabuk! Bak, arkadaşlarımızın hepsi de gelmiş oyunumuzu izlemeye. Bekletmeyelim onları. Aç, aç! Daha, daha! Hah şöyleee. Oooo ne kadar da kalabalık. Hoş geldiniiz, hepiniz hoş geldiniz.
Tontiş? Heey, Tontiş! Arkadaşlara «Hoş geldiniz» desene.
Tontiiiş! Neredesin?
- Tontiş** : *(Görünmeden)* Buradayım, buradayım.
- Oyuncu** : Hadi gelsene artık, oyunumuz başlayacak.
- Tontiş** : Gelemem, gelemem.
- Oyuncu** : Niçin gelemez mişsin?
- Tontiş** : Sıkılıyorum da onun için.
- Oyuncu** : Ne var bunda sıkılacak. Aramızda yabancı yok ki, hepsi bizim arkadaşımız.
- Tontiş** : Yok, yok, öyle değil. Ayaklarımdan sıkılıyorum.
- Oyuncu** : Garip?
- Tontiş** : Ayakkabılarım ayağımı sıkıyor. Hem de çok. Adım atamıyorum.
- Oyuncu** : Haa, öyle desene. Vah vah vaah.
- Tontiş** : *(Actıyla)* Oof, off - of.
- Oyuncu** : Eh, madem orada kal. Ama hiç değilse el salla arkadaşlara.

- Tontiş** : *(Perdenin kenarından kukla kolunu çıkarır, el sallar.)*
- Oyuncu** : *(Fısıltı ile) «Hoş geldiniz» de, «Hoş geldiniz» de.*
- Tontiş** : Hoş geldiniz arkadaşlar, hoş geldiniz.
- Oyuncu** : Demek ayakkabıların ayaklarını sıkıyor ha?
- Tontiş** : Hem de nasıl.
- Oyuncu** : Ayakkabı bağcıklarını gevşet sen de.
- Tontiş** : Gevşettiim, hem de sonuna kadar. Ama hiçbir yararı olmadı ki.
- Oyuncu** : Allah, Allah?! Ayakkabıların mı küçük geliyor yoksa?
- Tontiş** : Yoo. Ayakkabılarımın arkalarında birer parmaklık boşluk bile var. Bilirsin, ben büyük ayakkabı giymeyi çok severim.
- Oyuncu** : Eee, bu nasıl iş Tontiş? Hem ayakkabıların ayaklarından birer parmak büyük, hem de ayaklarını sıkıyor.
- Tontiş** : Ben de çıkamadım için içinden ama, ne yapayım ki öyle; ayakkabılarım ayaklarımı sıkıyor.
- Oyuncu** : Aniden şişmanlamış falan olmayasın sakın?
- Tontiş** : Yoo. Hiçbir değişiklik yok bende.
- Oyuncu** : Pekii... ya, ayakkabıların daralmışsa? Hani bazı kumaşlar ıslanınca çeker, kısılır ya.
- Tontiş** : Hayır canım. Dedim ya. Ayakkabılarım ayaklarıma büyük bile geliyor.
- Oyuncu** : Buna rağmen, ayaklarını sıkıyor, öyle mi?

- Tontiş** : Tabû. Sağ ayakkabım sol ayağımı sıkıyor, sol ayakkabım da sağ ayağımı. Ama neden daha önce sıkıyorlardı? Anlayamadım bir türlü.
- Oyuncu** : A-aa! Yani eskiden sıkıyorlardı öyle mi Tontiş?
- Tontiş** : Evet. Eskiden sıkıyorlardı.
- Oyuncu** : Pekî ne zamandan beri sıkıyorlar?
- Tontiş** : Buraya gelmek için giydiğimden beri. Yani on dakikadır.
- Oyuncu** : Demek ayakkabıların, ayaklarından birer parmak büyük, ona rağmen ayaklarını sıkıyor. Üstelik on dakikadan beri. Yani eskiden beri sıkıyorlardı. Öyle mi?
- Tontiş** : Öyle, öyle
- Oyuncu** : Sakın başkasının ayakkabısını giymiş olmayasın Tontiş?
- Tontiş** : Hayır, hayır. Bunlar benim ayakkabılarımla, bundan kesinlikle eminim. (*Perde kıyısından gösterir.*) Bak üstünde adım yazıyor.
- Oyuncu** : Ama, yine de ayaklarını sıkıyor. Öyle mi?
- Tontiş** : Evet. Demin de söyledim ya; sağ ayakkabım sol ayağımı sıkıyor, sol ayakkabı da sağ ayağımı.
- Oyuncu** : Hadi be sen de, olur mu hiç öyle şey. İnsanın sağ ayakkabısı sol ayağını, sol ayakkabısı da sağ ayağını sıkar mı? Sen benimle dalga mı geçiyorsun?
- Tontiş** : Yoo, ciddî söylüyorum.
- Oyuncu** : (*İzleyicilere*) Siz hiç böyle şey duydunuz mu arkadaşlar? İnsanın sağ ayakkabısı sol ayağını, sol ayakkabısı da sağ ayağını sıkar mı? (*Karşılıklı konuşmalar so-*

nunda, Tontiş'in ayakkabılarını ters giydiği sonucuna varılır.) Tontiş! Bak arkadaşlar ne diyorlar. Sakın sen ayakkabıları ters giymiş olmayasın, solu sağa, sağı sola? .

- Tontiş** : Hayır, hiç sanmıyorum.
- Oyuncu** : Sen demin, ayakkabılarının üstünde adım yazdığını söylemiştin ya.
- Tontiş** : Evet, adımın bir hecesi bir ayakkabının üstünde yazıyor, öteki de öbür' ayakkabının. Yani, adım Tontiş ya....
- Oyuncu** : Yani, sol ayakkabının üstünde Ton, sağ ayakkabının üstünde de Tiş yazması gerekiyor öyle mi?
- Tontiş** : Evet, tastamam öyle. Türkçe, soldan sağa doğru yazılmaz mı?
- Oyuncu** : Pekii, lütfen okur musun, ayakkabılarının üstünde ne yazıyor?
- Tontiş** : Tabi okurum, benim okumam yazmam var. Ben okula gidiyorum yaa, n'aber?
- Oyuncu** : Aferin, aferin. Hadi oku bakalım da hep birlikte öğrenelim. Ayakkabılarının üstünde ne yazıyor?
- Tontiş** : Okuyorum. İyi dinle. Tiiş - Toon. Aaa, birisi adımı değiştirmiş! Benim adım Tışton değil ki.
- Oyuncu** : Hayır Tontiş'ciğim. Kimse senin adını değiştirmemiş. Ama sen, ayakkabılarını ters giymişsin. Sağı sola, solu sağa. Gel de çıkarıp düzeltelim. (Tontiş, ortaya fırlar.)
- Tontiş** : Adım, adım! Ben' adımı istiyorum. Benim adımı düzeltsinler. Benim adım Tontiş...

- Oyuncu** : Biraz gelir misin lütfen buraya.. Gel de ayakkabılarını düzeltelim. Sıkıntıdan kurtul.
- Tontiş** : *(Tontiş gelir, yatar ve oyuncu ayakkabıları çıkarıp yerlerini değiştirir, giydirir. Tontiş ayağa kalkar.)* Oh be rahatladım. Adım yine eskisi gibi Tontiş.
- Oyuncu** : Rahatlırsın tabii. Burası Tiyatro. Her şey güzeldir burada.
- Tontiş** : Artık sıkılmıyorum da.
- Oyuncu** : Tabii sıkılmazsın. Burası Tiyatro. Burası bizim evimiz. *(İzleyicilere)* İşte arkadaşlar, bu benim en iyi arkadaşlarımdan Tontiş. *(Tontiş izleyicileri selamlar)* Umarım siz de iyi arkadaş olursunuz Tontiş'le.
- Oyuncu** : Biz bu Tiyatroda çalışıyoruz Tontiş ile. İkimiz de oyuncuyuz yani.
Ne var Tontiş, niçin çekiştirip duruyorsun beni? Söylesene canım. Anlamıyorum ne diyorsun?
- Tontiş** : Eğil eğil! Eğil de kulağına söyleyeyim. *(Oyuncu eğilir, dinler.)*
- Oyuncu** : Şarkı mı söylemek istiyorsun? Arkadaşlar Tontiş şarkı söylemek istiyormuş. Dinler misiniz? Haydi bakalım Tontiş. Hepimiz dinliyoruz seni.
- Tontiş** : Daha dün annemizin kollarında yaşadık,
Çiçekli bahçelerin yollarında koşardık...
- Oyuncu** : Aaa! Tontiş bu bizim Tiyatro Marşı'mız! Değil mi?
- Tontiş** : Eheet. Bizim Tiyatro Marşı'mızı arkadaşlar da öğrenmek isterler belki?

- Oyuncu** : Öğrenmek ister misiniz arkadaşlar? Öyle ise arkadaşlar, biraz sessiz olalım lütfen. Sıss. Ben de çalgım (*mandolin, flüt vb.*) ile eşlik edeyim bir yandan. (*Üstünde taşıdığı çalgısını çıkarır, çalmaya hazırlar.*) Hazır mıyız arkadaşlar?
Tiyatro Marşı. Hazır. Bir, iki, üç!
- Tontiş** : Şimdi kocaman olduk
Tiyatroyu doldurduk
Sevinçliyiz hepimiz
Yaşasın Tiyatromuz.
Tiyatro bizim evimiz
Yaşasın Tiyatromuz.
- Oyuncu** : Arkadaşlar, siz de katılmak ister misiniz şarkımıza? Haydi Tontiş, baştan söyleyelim. Hep birlikte. (*Şarkı söylenip Tontiş alkışlandıktan sonra, izleyicilere :*) Arkadaşlar aranızda başka şarkı söylemek isteyen var mı? Oturduğu yerden de olabilir, buraya gelip, sahneden de olabilir. Var mı? (*Varsa şarkı dinlenir.*) Şuraya bak Tontiş, herkes ne kadar mutlu değil mi?
- Tontiş** : Burası Tiyatro, burada herkes mutlu olur.
- Oyuncu** : Pekii, ya Tiyatroya gelemeyenler, şimdi burada olmayanlar? Onların hepsi de mutlu mudur dersin?
- Tontiş** : Sanmam. Aralarında mutlu olamayanlar vardır mutlaka.
- Oyuncu** : Doğru. Vardır, değil mi? Onlar için de bir şeyler yapmalıyız Tontiş. Yoksa tam olarak mutlu olamayız ki.
- Tontiş** : Doğru. Olamayız. Ben şimdiden üzölmeye başladım bile.
- Oyuncu** : Onları da buraya, Tiyatroya nasıl getirebiliriz Tontiş? Ha, ne dersin, bir yolu var mıdır?

- Tontiş** : Düşünelim.
- Oyuncu** : Doğru, düşünelim.
- Tontiş** : Hırrnn, hırrnn hırrn nınn-nın nın.
- Oyuncu** : Hayrola Tontiş ne yapıyorsun öyle?
- Tontiş** : Hiç, düşünüyorum. Hırrnn, hırrnn...
- Oyuncu** : Yararı olacaksa ben de öyle yapayım bari. Hırrnn, hırrnn...
- Tontiş** : *(Bir süre sonra.)* Hah, buldum, buldum!
- Oyuncu** : Ne buldun Tontiş? Söylesene!
- Tontiş** : Bütün arkadaşlar Tiyatroya gelemiyorsa biz onlara gidelim. Ha? Ne dersin?
- Oyuncu** : İyi fikir doğrusu. Hadi gidelim. Amaaa, hadi diyelim, sen, ben, biz gittik. Peki ya, bu arkadaşlar? Onları burada yalnız bırakamayız ki. Ayıp olmaz mı?
- Tontiş** : Onları da götürelim.
- Oyuncu** : Bu kadar büyük bir Tiyatroyu, içindekiler, arkadaşlarla birlikte nasıl taşıyacağız, ha? Söyler misin?
- Tontiş** : Bilmem. Taşınır herhalde.
- Oyuncu** : Hiç öyle şey olur mu canım? Nerede görülmüş?
- Tontiş** : Sen değil misin «Tiyatroda her şey olur» diyen?
- Oyuncu** : Evet, doğru, benim.
- Tontiş** : Peki burası da bir Tiyatro değil mi?
- Oyuncu** : Evet Tiyatro.
- Tontiş** : Madem burası da bir Tiyatro; burada da her şey olabilir, olamaz mı?

Oyuncu : Evet. Olabilir.

Tontiş : Haydi gidelim o zaman.

Oyuncu : Arkadaşlar siz de bizimle birlikte gelmek ister misiniz?
Peki, haydi öyle ise, gözlerinizi kapayın. Gidiyoruz.
Herkes kapadı mı? Bu kaç? Hımm, aranızda bazı
açıkgözler var. Haydi bakalım herkes kapasın gözlerini.
Daha dün annemizin kollarında yaşadık
Çiçekli bahçelerin yollarında koşardık

(Ortalık kararmaya başlar.)

Şimdi kocaman olduk

Tiyatroyu doldurduk.

(Tempo ağırlaşır.)

Sevinçliyiz hepimiz

Yaşasın Tiyatromuz.

Tiyatro bizim evimiz

Yaşasın Tiyatromuz.

(Ortalık kararmış, perde iyice açılmıştır.)

2. BÖLÜM

1. **Çevre :** Sınıf. Üstünde «Konu : 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı» yazılı karatahtanın önünde öğretmen durmaktadır. Çocuklar; Nesrin, Levent, Cihan sıralarda otur- maktadırlar. (Evlerde geçen olayların aktarıldığı bölümlerde karşılaşılabilecek teknik zorluk- lar için şu çözümler önerilebilir : ı - Sınıf ka- ranlıkta kalır, sırası gelen çocuk sınıftan çıkar rolünü doğrudan oynar. ıı - Sınıf karanlıkta ka- lır, sırası gelen çocuk sınıftan çıkar, olaya ha- reketleri ile katılır ama sesi fondan hoparlör ile verilir. ııı - Sınıf aydınlıkta kalır, çocuklar sı- nıftan çıkmazlar. Anne baba, rollerini doğru- dan oynarlarken, sınıfta bulunan çocukların ses- leri hoparlörden verilir. Ya da; yetenekli bir çocuk veya fizyolojisi çocuk rolü oynamaya uy- gun ergin oyuncu bulunduğu hallerde ise bü- tün oyun, küçük bir çalışma ile bir - belki - iki çocuk rolü için düzenlenebilir.)

Öğretmen : Çocuklar, bugünkü dersimizin konusu 23 Nisan. Dün size, 23 Nisan ile ilgili bir ödev vermiştim. Ödevlerinizi yaptınız mı? Nesrin!?

Nesrin : Buradayım öğretmenim.

Öğretmen : Ödevini yaptın mı?

Nesrin : Özür dilerim öğretmenim, yapamadım.

Öğretmen : Niçin?

Nesrin : Çok çalıştım ama okuduklarımı anlayamadım.

Öğretmen : Büyüklerine sorsaydın.

Nesrin : Anneme sordum öğretmenim; ama, annemin çok işi vardı.

2. Çevre : Aydınlandığında bir mutfak dilimi görülür. Anne, mutfak işleri ile meşguldür.

Nesrin : Anne işin çok mu?

Anne : Görüyorsun. Niçin sordun?

Nesrin : Ev ödevimi yaparken bir yere takıldım da.

Anne : Neymiş?

Nesrin : «Ulusal Egemenlik» ne demek anne, bir türlü anlayamıyorum.

Anne : Hoppalaa. Bu da nereden çıktı şimdi?

Nesrin : Öğretmenimiz ödev verdi anne. 23 Nisan hakkında iki sayfalık bir yazı yazacaktınız.

Anne : Yaz sen de.

Nesrin : Ama yazamıyorum ki.

Anne : Niçin?

Nesrin : Egemenlik ne demek bilmiyorum ki.

Anne : Sen de aç kitaplarına bak. Onca ansiklopedi, sözlük, kaynak kitap aldık sana. Bizim zamanımızda bir tek ders kitabını bile zor bulurduk biz.

Nesrin : Ama hiç bir işe yaramıyor ki hiçbiri.

Anne : O nasıl söz öyle?!

- Nesrin** : Bak bu sözlükte ne yazıyor; «Egemenlik : ulusun ve onun tüzelkişiliği olan devletin yetkilerinin tümü, hükümranlık, hâkimiyet.» Ne demek şimdi bu?
- Anne** : Başka kitaplara bak sen de. Bir sürü ansiklopedin var.
- Nesrin** : Hepsinde de böyle şeyler yazıyor. Kitapların hepsi siz büyükler için, ben anlamıyorum ki.
- Anne** : Ne anlamak istiyorsun sen, söyler misin?
- Nesrin** : Her şeyi anne her şeyi. Ülkemizi düşmanlar nasıl işgal etmiş? Atatürk, Büyük Millet Meclisini niçin açmış? Cumhuriyet niçin kurulmuş? Padişahlık niçin kötü bir şeymiş?
- Anne** : Büyüyünce öğrenirsin bütün bunları.
- Nesrin** : Ama ödev, yarına anne.
- Anne** : *(Sessizlikten sonra)* Görüyorsun şimdi çok işim var. Daha bulaşıklar yıkanmadı, yemekler pişmedi, salata yapılmadı, sofraya hazırlanmadı.
- Nesrin** : Bari ben sana yardım edeyim anne.
- Anne** : Sen dersine çalış, henüz çocuksun sen.
- Nesrin** : Ufff. Çocuk olmak da ne zor şeymiş yarabbi.
- Anne** : *(Bir kahkaha atar)* Şu tatlı dillerini yesinler senin, küçük yaramaz. *(2. çevre kararır)*

1. Çevre

- Öğretmen** : Hımm, anlaşıldı. Otur bakalım. Levent?! Sen yaptın mı ödevini Levent?!
- Levent** : Yapamadım öğretmenim.
- Öğretmen** : Niçin?

- Levent** : Akşam televizyonda maç nakli vardı öğretmenim.
- 3. Çevre** : Aydınlandığında, arkası izleyiciye dönük bir televizyon görülür. Baba, futbol maçı izlemektedir.
- Baba** : Ver pasını, ver pasını. Çek şutu. Ahhh. Kaçar mıydı bu gol, kaçar mıydı bee.
- Levent** : Babacığım, televizyonun sesini biraz kısar mısın? Okuduğumu anlayamıyorum.
- Baba** : Vur kafanı, vur kafanı. Koş, koş! Ödev mi? Ne ödevi?
- Levent** : Baba! Ulusal Egemenlik ne demek? Büyük Millet Meclisi niçin açıldı baba?
- Baba** : Televizyonun önünden çekilir misin? Maçı izleyemiyorum.
- Levent** : Baba! Ev ödevimi yapamıyorum.
- Baba** : Çekil aradan maçı izleyemiyorum. *(Televizyon kapatılır)*
- Levent** : Anlat bana baba; düşmanı nasıl kovmuşuz?
- Baba** : Ansiklopediye bak. O kadar masraf yapıp kitap aldık sana. *(Televizyonu açar)*
- Levent** : Kitaplarda yazılı olanları anlayamıyorum ki.
- Baba** : Niçin aldırttın öyle ise?
- Levent** : Okuldan istediler.
- Baba** : Her şeyi bana soracaksan, okula niçin gidiyorsun?
- Levent** : Siz gönderiyorsunuz.
- Baba** : Penaltı o be, penaltı.
- Levent** : Baba, sen hiç çocuk olmadın mı? *((3. Çevre kararır))*

1. Çevre

Öğretmen : Demek istediklerinizi anlıyorum ama, bunların hiçbiri geçerli mazeretler değil ödevlerinizi yapmamak için, olmamalı.

Nesrin : Ama öğretmenim.

Öğretmen : Hıış, itiraz istemiyorum. Bu sınıfta ödevini yapmış olan hiç kimse yok mu? Cihan sen? (*Cihan, boynu bükük durur*) Tabii, sen de kitaplara baktın.

Cihan : Evet öğretmenim.

Öğretmen : Ama hiçbir şey anlayamadın.

Cihan : Evet.

Öğretmen : Annene, babana, ağbine, ablana sordun ama hepsi de meşgullerdi, öyle mi?

Cihan : Benim ailem yok öğretmenim, biliyorsunuz, Yetiştirme Yurdunda kalıyorum.

Öğretmen : Eee, şey. Neyse. Bir defaya mahsus olmak üzere, hepimizi bugünlük af ediyorum. Ama bu gece hepiniz, yapabildiğiniz kadar yapın ödevlerinizi, olur mu? Söz mü? Öyle, okuduk anlamadık vs. mazeret istemem yarına, tamam mı?

Nesrin : İzin verirsiniz öğretmenim, bir şey söylemek istiyorum.

Öğretmen : Peki söyle bakalım Nesrin.

Nesrin : Kitaplarda yazılanları anlamak gerçekten güç öğretmenim. «Atatürk düşman çizmesi altında Büyük Millet Meclisi'ni açtı.» diyor bir çocuk kitabında.

Öğretmen : Eee, ne var bunda anlaşılacak?

- Nesrin** : Bir kere, Meclis ne demek? Meclis'in açılması ne demek? Bir çizmenin altında Meclis nasıl açılır? Hiç anlamıyorum. *(Zil çalar.)*
- Öğretmen** : Neyse, zil çaldı. Hadi bakalım evde iyi çalışın da yarın tartışırız bütün bu konuları. *(Çıkar.)*
- Nesrin** : Arkadaşlar ne yapacağız?
- Levent** : Ben de hiçbir şey anlamıyorum yazılanlardan. Hepsini büyükler yazmış.
- Nesrin** : Cihan bu akşam bize gel istersen. Birlikte çalışalım.
- Cihan** : Yurttan izin vermezler ki.
- Nesrin** : Öğretmene söyleriz o izin ister senin için, olmaz mı?
- Cihan** : Olur.
- (Çocuklar konuşurken, Tontiş ile Oyuncu girerler.)*
- Oyuncu** : İyi ki çıkmışız böyle bir geziye değil mi Tontiş?
- Tontiş** : Evet evet. Bak bu arkadaşlarımız ne kadar üzgünler.
- Oyuncu** : Hadi onları da alıp Tiyatromuza götürelim, orada mutlu olsunlar. Ne dersin?
- Tontiş** : Ama onların dersi var, ev ödevlerini yapmak zorundalar.
- Oyuncu** : Olsun. Zaten onun için diyorum ya, Tiyatroya gidelim diye. «23 Nisan» konulu bir oyun oynarız, hem eğlenirler, hem de ödevlerini yapmış olurlar.
- Tontiş** : Sahi mi? Haydi öyle ise bir an önce başlayalım dansımıza da, alıp arkadaşları gidelim Tiyatromuza.
- (Dans ve çalgı eşliğinde, Tiyatromuz Marşı söylenirken, çocuklar kıvıltısızlaşır. Bu arada, sahne üstündeki eşyalar itilerek çıkartılır.)*

- Tontiş** : İşte olduuu.
- Oyuncu** .: Bak şimdi amma şaşıracaklar.
- Nesrin** : Neredeyim ben, ne oldu?
- Levent** : Burası neresi?
- Oyuncu** : Burası Tiyatro arkadaşlar.
- Cihan** : Siz kimsiniz?
- Tontiş** : Benim adım Tontiş. Seninki de Cihan değil mi? Bu Levent, bu da Nesrin.
- Nesrin** : A-aa, siz nereden biliyorsunuz bizim adımızı?
- Oyuncu** : Biz her şeyi biliyoruz. Ev ödevlerinizi niçin yapamadığınızı, öğretmeninizin niçin üzüldüğünü.
- Levent** : Siz sihirbaz mısınız?
- Oyuncu** : Hayır. Bunun sihirle hiçbir ilgisi yok. Biz oyuncuyuz.
- Tontiş** : Biz oyuncular istediğimiz her yerde olabiliriz, istediğimiz her an.
- Nesrin** : *(İzleyicilere.)* Aaa! Bunlar da kim böyle?
- Oyuncu** : Onlar bizim eski arkadaşlarımız. Hadi, el sallayın; siz de arkadaş olun artık onlarla.
- Levent** : Ne arıyorlar burada?
- Tontiş** : Oyunu izliyorlar. Burası Tiyatro ya.
- Cihan** : Hepsi ne kadar da mutlu.
- Oyuncu** : Tabii, Tiyatroda herkes mutlu olmalı.
- Nesrin** : Ama biz mutlu olamayız ki. Bizim dersimiz var, yarına yetişmesi gereken ödevimiz var.

- Oyuncu** : Sizi bunun için getirdik zaten Tiyatroya.
- Levent** : Sahi biz nasıl geldik buraya?
- Tontiş** : Dansla, şarkıyla.
- Oyuncu** : algiyla.
- Nesrin** : Bununla mı getirdiniz bizi buraya? Haa, Alaaddin'in sihirli lambası gibi, öyle mi?
- Cihan** : Yani sihirli mi bu?
- Oyuncu** : Bizim sihirle falan ilişkimiz yok. Biz sadece oyuncu yuz. Dinle bak. (*algiyla eşlik ederek.*)
Mandolindir bunun adı,
Ne cin vardır, ne de cadı.
Bunu çalan anlar kendi;
Sihir bunun neresinde?
Sihir bunun neresinde?
Oyuncuyuz biz Tontiş'le
Ne dilerseñ bizden dile
Dilediğin hemen olur

ÜNKÜ BURASI BİR TİYATRODUR!

Sihir bunun neresinde?
Sihir bunun neresinde?

- Nesrin** : Burada, her dileğimin olacağına ben inanmıyorum.
- Oyuncu** : Dile benden ne dilerseñ. Denemesi bedava.
- Nesrin** : Pekâlâ. Dur bakayım, dur bakayım. Hah, canım elma istedi. Hadi bakalım çıkarın elmayı ortaya. (*Elma yerine mevsimine uygun / ters bir başka meyve de olabilir.*)

Oyuncu : Nesrin kardeş elma dedi,
Bir tek elma kime yetti?
Alın işte kocaman bir elma ağacı!
Sihir bunun neresinde?
Sihir bunun neresinde?

(Üstünde çok sayıda meyve ve izleyici çocuklara atılmak üzere şekerleme, oyuncak iliştirilmiş bir ağaç dekoru sahneye sürülmüş ya da yukarıdan indirilmiştir. Çocuklar, yediklerinden izleyicilere de atarlar.)

Oyuncu : Eveet, başka dileği olan var mı içinizde?

Cihan : Elma ağacı getirmek kolay. Peki ya aslan? Buraya bir aslan getirebilir misiniz?

Oyuncu : Bunun yerine, seni aslan yapalım ha, ister misin?

Cihan : Hadi canım, hiç inanır mıyım benim aslan olacağıma.

Oyuncu : Deneyelim. Haydi koş peşimden. Koş, koş. *(Cihan giderek büyüyen çemberler çizerek koşar.)*

Cihan kardeş aslan dedi.

Ben de ona sen ol dedim.

Ne dilersen burda olur.

Burası bir Tiyatrodur.

Burası bir Tiyatrodur.

(Cihan koşarak, ağaç dekorunun arkasına girer, aslan kostümleri içinde bir oyuncu çıkar. Bir tur atar. Ağacın arkasına girer. Cihan koşarak çıkar. Yarım tur sonra durur. Şaşkındır.)

Ne dilersen burda olur

Burası bir Tiyatrodur

Burası bir Tiyat-ro-duur.

Eee, Cihan, söyle bakalım. Artık inandın mı?

- Cihan** : Vay canınaa! Ben aslan oldum. Gördünüz mü, gördünüz mü? Ben aslan oldum.
- Oyuncu** : Peki başka bir dileği olan var mı? Levent, sen de bir şey dilemek ister misin?
- Levent** : Düşünüyorum ama aklıma hiçbir şey gelmiyor.
- Oyuncu** : Tontiş! Sen düşünür müsün Levent'in yerine.
- Tontiş** : Düşünürüm. Hırrnn-hırrnn, hırrnn nınn nınn nınn. Hırrnn-hırrnn, nınnn, nınn.
- Oyuncu** : Ne oldu, hâlâ bir şey bulamadın mı?
- Tontiş** : Tam bulmuştum, unuttum.
- Oyuncu** : Haydi bir daha dene.
- Tontiş** : Hırrnn-hırrnn hırrrrnnn, nınnnn nınnn nınnn. Hah buldum! Resim yapalım mı? Resim yapalım mı?
- Levent** : Evet evet! İsterim.
- Nesrin** : Ben de isterim, ben de.
- Cihan** : Ben de, ben de.
- Oyuncu** : Pekâlâ, haydi bakalım.
Ey sevgili mandolinim
Boya fırçadır dileğim.
Bir kaç tane duvar olsun.
Arkadaşlar mutlu olsun
Arkadaşlar mutlu olsun.
- (Köpükten duvarlarla birlikte, fırça ve kolay temizlenebilir - sulu - boya sahneye sürülür, yani çıkarılır.)*
- Ey sevgili mandolinim.
Sana teşekkür ederim
Sana çok teşekkür e-de-riim

Sana çok teşekkür e-de-riim.

Sevgili arkadaşlar, işte size; fırça, boya ve duvar. Boyayın, yazın, çizim, dilediğiniz gibi, eğlenin. (İzleyicilere) Gelin arkadaşlar, gelin, çıkın sahneye, katılın siz de bizlere. Gelin gelin çekinmeyin.

MUTLU OLMAYA GELDİK BİZ BU TİYATROYA!

(Sahne ve salon tümüyle aydınlanır. «Neşeli ol ki» ve benzeri neşeli çocuk şarkıları fondan verilir, konfeti atılır, vb. Dilenirse OYUNCU'nun anonsu ile de ara verilebilir.)

3. BÖLÜM

Sahne üstünde resim çalışması sürerken, resim panoları arkasına getirilmiş olan - örneğin; merdiven gibi - yüksekçe bir yerde garip giysileri içinde PADIŞAH görünür. Bir izci borusu, trompet veya trampet çalıp haykırır.

- Padişah** : Heyy! Ne var, burada, ne oluyor? Tiyatromu kirletmeyin pis çocuklar!
- Oyuncu** : Siz ona aldırmayın arkadaşlar. Devam edin, devam edin.
- Padişah** : Heyyy! Aşağıdakiler, size söylüyorum. Çıcarsam oraya, gecenizi gösteririm hepinize. Haydi bakalım, evli köyüne, köylü evine. Yallah, yallah!
- Tontiş** : Git buradan, bize karışamazsın artık.
- Padişah** : Burası benim, bu tiyatro benim, herşey benim, Padişah benim.
- Oyuncu** : Arkadaşlar aldırmayın siz şuna. Zavallı bir kaçık o. Kendini padişah sanıyor.
- Padişah** : Ben Padişahım, ben Padişahım, ben Padişahım! Şimdi buyruk verir, kestiririm hepinizi, astırırım, çiğ çiğ yerim sizi.
- Tontiş** : Hadi be oradan sen de deli
- Padişah** : Cellatlar! Kesin şu sucuğu. Pişirin iyice, onu afiyetle yiyeceğim.
- Tontiş** : Beni yiyemezsin. Midene otururum.

- Padişah** : Üstüne gazoz içerim ben de.
- Tontiş** : İstemem istemem, ben gazozu hiç sevmem.
- Padişah** : Ne seversin? Söyle onu içeyim seni yedikten sonra.
- Tontiş** : Çay iç çay iç de, radyasyondan kanser ol emi tez zamanda.
- Padişah** : Sana ne, canım ne isterse onu olurum ben istersem kanser olurum, istersem kabakulak olurum, canım ne isterse onu olurum; ben Padişahım.
- Tontiş** : Kara (*Gri, herneyse.*) külâhımın padişahı.
- Padişah** : Bilemediin. Ben bu ülkenin Padişahıyım.
- Tontiş** : Hah-hah hahaa. Güleyim bari.
- Padişah** : Bezelye konservesiii!
- Tontiş** : Eeee, şey. Şey şeyiii! Hay Allah be, aklıma da yemek adı gelmiyor bir türlü. Hırrrnn-hırrrnn hırrrnn nınn...
- Oyuncu** : Tontiş, gel buraya, yapma artık! Ayıp, ayıp!
- Tontiş** : Asıl onun yaptığı ayıp. Ne güzel, burada resim yapıp, dans edip, şarkı söyleyip eğleniyorduk.
- Oyuncu** : Boşver artık, haydi gel işimize dönelim.
- Tontiş** : Ama rahat vermiyor ki, baksana neler atıyor üstümüze.
- Oyuncu** : Onunla ilgilenmezsek, birazdan o da bıkar gider.

Tontiş : Eh, pek âlâ öyle ise. Haydi arkadaşlar, kaldığımız yerden sürdürüelim eğlencemizi.

(Oyuncular kendi hallerinde, resim yaparken, Padişah inip sahneye girer.)

Padişah : *(Fırçayı gösterip.)* Bu ne?

Nesrin : Fırça, boya fırçası.

Padişah : Bu ne?

Levent : Boya, resim boyası.

Padişah : Bu ne?

Cihan : Balık resmi.

Padişah : Böyle balık olur mu?

Cihan : O bir balık değil ki, balık resmi.

Padişah : Bu ne?

Tontiş : Padişah.

Padişah : Ama hiç benzemiyor. Bu ne?

Oyuncu : Çalgı.

Padişah : Adı ne?

Oyuncu : Mandolin.

Padişah : Mandalin mi? Mandaline hiç benzemiyor.

Tontiş : O senin bildiğin portakal mandalin değil akıllım. Mandolin, mandolin. Man-do-liin.

Padişah : Ne işe yarıyor?

Oyuncu : Şarkı söylerken çalmaya yarıyor. Bak işte böyle.

Padişah : Onu bana versene.

- Oyuncu** : Olmaz. O benim herşeyim.
- Padişah** : Sana elma şekeri alayım, bunu bana ver.
- Oyuncu** : Vermem. Çalgımı sana verirsem bu arkadaşları nasıl geri götürürüm sonra?
- Padişah** : Ama ben Padişahım. Bana karşı gelemezsin. Seni celatlarımına boğdururum sonra. Bir buyruk veririm, görürsün geceni.
- (Mandolini OYUNCU'nun elinden kapıvermiştir ki: sahneye, ellerinde silahları olan, garip giyinişli ve maskeli askerler girer. Örneğin, bazıları, kol bacak ve gövdelerine lastik araba tekerleği geçirmişlerdir.)*
- Oyuncu** : Bunlar da kim böyle?
- Padişah** : Bunlar da kim böyle?
- Tontiş** : Sen daha iyi bilirsin. Sen çağırmadın mı bunları?
- Padişah** : Yoo, ben çağırmadım, vallahi de ben çağırmadım, billahi de ben çağırmadım.
- (Askerler, anlaşılmasız tuhaf konuşmalarıyla, oyuncularını izleyici çocuklardan ayırır, izleyicileri salona, yerlerine doğru sürüklerler.)*
- Tontiş** : Bırakın onları! Onlar bizim arkadaşlarımız.
- Padişah** : Beni ellemeyin, beni ellemeyin. Ben Padişahım, Padişah benim.
- (Askerlerin bir kısmı, resimlerin üstünü karalarken; ötekiler oyuncuları esir alır, ellerindeki fırçaları toplar.)*
- Oyuncu** : Eyvaah Tontiş! Bunlar dost değil, düşman galiba.
- Tontiş** : Evet, evet düşman galiba. Ne yapacağız şimdi?

- Oyuncu** : Bilmem. (*Çocuklara.*) Arkadaşlar, korkmuyorsunuz değil mi?
- Tontiş** : Korkmayın, korkmayın. Yanınızda ben varken kimse kötülük yapamaz size.
- Padişah** : Aman bana dokunmayın, size elma şekeri alırım, oyuncak alırım. Çok zenginim, Padişahım ben. (*Askerler Padişahı ite kaka götürürler.*)
- Tontiş** : Ne yapacaklar ona?
- Oyuncu** : Bilmem ki.
- Tontiş** : Zavallı Padişah!
- Oyuncu** : Demin kızırıyordun ama.
- Tontiş** : Ne yapayım, şimdi ise ancak acınmak geliyor içimden. (*Oyuncular bir süre elleri havada beklesler. Bir uğultu duyulur. Ses giderek artar.*)
- Tontiş** : Bu ses de ne? Ne oluyor?
- Oyuncu** : Bilmem ki.
(*Burun ucu geride, topuğu önde salona doğru, gerçek orantılarda devasa bir asker çizmesi maketi, sahneyi köşegen boyunca boydan boya kaplıyacaktır. Oyuncular, kalan sahne boşluğunda bulunuyor olacaktır. Çizme ya yukarıdan indirilebilir, ya da sahne düzleminden, içine döşenmiş mekanik, hidrolik aygular aracılığı ile yavaş yavaş, ama çok gürültülü olarak sürülebilir. Hiç değilse portatif baklava şeklindeki askılar gibi, uzayıp kısalabilen bir - örneğin alüminyum - iskelet üstüne kumaş gerilerek üretilebilir. O da olmazsa, başka bir simge kullanılabilir.*)
- Tontiş** : Annee! Bu da ne böyle? Canlı galiba? Baksanıza kıpırıyor.

- Oyuncu** : Tontiş yaklaşma! Isırır belki.
- Tontiş** : *(Belini eğerek, yukarı bakar.)* Ü-üüff. Amma da uzun. Taa, gök görünüyor.
(Çocuk oyuncularla birlikte çizme bir süre incelenir. Çizme altında kalan resim panoları çıkartılmaya çalışılır, v.b.)
- Nesrin** : Yazık oldu bütün emeklerimize.
- Tontiş** : Yaa. yaa. Ne de güzel resimler yapmıştık değil mi?
- Cihan** : Ne güzel eğleniyorduk, mutluyduk.
- Levent** : Önce Padişah dikildi başımıza, sonra bu garip askerler geldi, sonra da bu şeyy, şeyy. Nedir bu sahi?
- Tontiş** : Bır timsaha benziyor.
- Nesrin** : Bence bu bir şişmanlamış L harfi. *(Havada çizer.)*
Evet, evet kocaman bir L harfi.
(Çizmenin topuğundan bir pencere açılır. Padişah görünür.)
- Padişah** : Naniik.
- Tontiş** : Oh neyse ki öldürmemişler seni.
- Oyuncu** : O kadar kötülük yapmıştın bize ama, yine de Tontiş çok merak etti seni.
- Padişah** : Baak. *(Mandolini tıngırdadır.)*
- Oyuncu** : Ah mandolinim. Ver onu bana, o bizim.
- Padişah** : Ama şimdi benim oldu. Neden? Çünkü ben bir Padişahım. Ne istersem onu alırım.
- Tontiş** : Hadi oradan sen de,
- Padişah** : Konserve bezelyesi.
- Tontiş** : Çorba tarhanası. Aman şey, çorbalık tarhana. Gene olmadı. Neydi be?

- Padişah** : Askerler! Askerler! Koruyun beni.
(*Askerler, mırın kırın konuşarak araya girerler. Oyuncuları köşeye iteklerler.*)
- Tontiş** : Şu padişah da kimden yana; bizden yana mı düşmandan yana mı? Anlıyamadım gitti.
- Padişah** : Askerler, askerler! Cezalandırın şu Tontiş'i. Bana çok sataşıyor. Kesin dilini, pişirin, yiyeceğim. Yok, yok af ettim; demin bana acımişti. Yok yok, tek ayak üstünde dursun o köşede. Bunu haketti.
(*Askerler Tontiş'i tutarak, tek ayak üstünde durmaya zorlarlar.*)
Tutmayın, tutmayın. Kendi kendine dursun da görsün gecesini. Gözlerini de bağlayın!
(*Tontiş, havadaki ayağını yere bastıkça askerler kaldırır.*) Buyruklarıma karşı geliyor değil mi? Ona daha kötü bir ceza verelim. Ne verelim?
- Tontiş** : Çay verin, çay verin. İçeyim de kanser olayım bari radyasyondan.
- Padişah** : Hayır, hayır. Daha kötü bir ceza verelim. Buyruğumdur! Tontiş'in ayakkabılarını değiştirin; sağı sola, solu sağa. Haydi haydi durmayın.
- Tontiş** : Hayır! Durun! Yapmayın! Çok kötü olur sonra. Ayakkabılar ayağımı sıkar. Başka ceza verin, tek ayak üstünde durayım, razıyım. (*Askerler zorla ayakkabıları değiştirirler.*) Hayır, hayır. Adımı değiştirmeyin. Benim adım Tontiş, benim adım Tontiş.
- Padişah** : Benim adım da padişah. Öğren bakalım Padişah ne demekmiş. Sadece Tontiş'in değil, bana karşı gelen herkesin ayakkabılarını ters giydirin. (*Oyuncuları gösterir.*) Bunların da, bunların da!

- Oyuncu** : Peki tamam. Biz kendimiz değiştiririz. Haydi arkadaşlar. Daha kötü cezalara çarptırılmadan değiştirelim ayakkabılarımızı. *(Oturarak, çömelerek değiştirmeye başlarlar.)*
- Tontiş** : Yapmayın arkadaşlar, yapmayın. Çok kötü sıkıyor, çok kötü. Ahh, ohhh!
- Padişah** : Hımm. Sizi gidiler sizii. Bir de Padişaha karşı gelirsiniz değil mi? Bana deli dersiniz değil mi? Hummm. Sadece bunlar değil. *(İzleyicileri gösterir.)* Onlar da, onlar da alay ediyorlardı benimle. Onlar da mutluydular. Buyruğumdur! Onlar da değiştirsinler ayakkabılarımı! Heyy, askerler!
- (Askerler, iki koldan salona inip, izleyicilerin ayakkabılarını değiştirmelerini denetlerler. Değiştiremeyenlere yardım ederler.)*
- Levent** : Ben değiştirmiyorum işte. Ne yaparsanız yapın.
- Padişah** : Getirin Levent'i buraya, zindana kapatalım.
- Oyuncu** : Değiştir Levent, değiştir. Ne olacak, biraz sıkıntı çekersin, hepsi o kadar. Zindana atılmaktan iyidir. *(İzleyicilere.)* Arkadaşlar siz de değiştirin. Değiştirdiniz mi? Aferiiin.
- Tontiş** : şuraya bakın, benim adım Tişton değil ki, Tontiş. Ama burada Tişton yazıyor. Ben adıımı isteriiim, ben adıımı isteriiim.
- Oyuncu** : Kolayı var Tontiş. Sen de sağdan sola doğru oku. Üzülmeye değer mi?
- Padişah** : Mmmm. Akıllanmaya başladılar işte. *(Esner.)* A-a-ahhh. Benim de uykum geldi. Askerler, askerler! Buraya gelin de beşiğimi sallayın benim.
- (Askerler çekilir. Padişah içeri girer. Pencere kapanır.)*

- Tontiş** : Ben sağdan sola doğru okumak istemiyorum. Ben Türkçe okumak istiyorum, Türkçe okumak istiyorum.
- Oyuncu** : Şışş Tontiş, yavaş ol! Gürültü yapma, Padişah uyanır yoksa.
- Tontiş** : Sen de kimden yanasın anlayamadım gitti. Bizden yanamı, Padişah'tan yanamı?
- Oyuncu** : Tabii ki sizden yanayım Tontiş. Anca beraber kanca beraber, hiç sorulur mu?
- Tontiş** : Ama deminden beri?..
- Oyuncu** : Mahsusuktan yapıyordum Tontiş'ciğim, mahsusuktan.
- Nesrin** : Ben annemi özlediim. Ben annemi isteriim.
- Oyuncu** : Şışş Nesrin yavaş ol. Padişah tam uyumuşken uyardırma.
- Nesrin** : Ama bizi merak ederler. Annemiz, babamız, öğretmenimiz.
- Cihan** : Biz geri gitmek istiyoruz.
- Levent** : Eve gitmek istiyoruz.
- Nesrin** : Geri dönmek istiyoruz, geri dönmek istiyoruz!
- Cihan** : Ayakkabılar ayağımı sıkıyor.
- Oyuncu** : Şışş çocuklar, çocuklar! Gelin buraya. Kafa kafaya verip düşünelim. Nasıl kurtuluruz bu beladan? (*Sahnenin önündeki eğimli bölüme gelirler.*)
- Tontiş** : Hırn-hırrnn. Hırrnnn.
- Oyuncu** : Yeter Tontiş. Gürültü etme.
- Nesrin** : Geri dönmek istiyoruz, okula gitmek istiyoruz.
- Levent** : Ayakkabılar benim de ayağımı sıkıyor.
- Oyuncu** : Çocuklar beni dinleyin. Geri götüremeyiz, sizi, geri götürmek için şarkı söyleyip dans etmemiz gerek. Ama çalgımız yok. Demin Padişah kapmıştı ya elimden.

- Nesrin** : Çalgıyı geri alalım Padişah'tan.
- Tontiş** : Alamayız ki. Yabancı askerler koruyor onu.
- Levent** : Yabancı askerlerle döğüşürüz biz de.
- Oyuncu** : Ama bizden daha kalabalıklar.
- Cihan** : Nereden çıktı şunlar da?
- Nesrin** : Çizmee. Şu çizmeden çıktılar. Sanırım şu çizme duşmanların yuvası. Çizme geldi duşmanlar çıktı. Tiyatro-yu işgal ettiler.
- Oyuncu** : Ne dersiniz çocuklar? Nesrin haklı galiba. Öyle değil mi?
- Nesrin** : Haydi çizmeyi itip, çıkartalım buradar. Duşmanları kovalım.
- Oyuncu** : Haydi deneyelim ama yavaş yavaş. Gürültü etmeyelim, onları uyandırmayalım.
(*Denerler ama kımıldatamazlar.*)
- Tontiş** : Ne olacak şimdi?
- Oyuncu** : Gücümüz yetmiyor.
- Nesrin** : Bakın, burada başka arkadaşlarımız var. Onların da ayakkaıları ayaklarını sıkıyordur.
- Oyuncu** : Arkadaşlar şöyle öne gelin de Padişah duymasın konuşacaklarımızı.
- Tontiş** : Geiin gelin arkadaşlar. Bir meclis kuralım, kafa kafaya verip düşünelim, tartışalım.
- Nesrin** : Meclis mi? Sahi meclis ne demek Tontiş?
- Tontiş** : Meclis, insanların bir araya gelip sorunları konuştukları yer demek.
- Levent** : Yani şimdi bizim yaptığımız gibi mi?
- Oyuncu** : Evet ya işte böyle. Bütün arkadaşlar bir arada.
- Tontiş** : Birlikten güç doğar derler.

- Nesrin** : Eveet. Şimdi anlıyorum. Düşmanlar ülkeyi işgal edince, Atatürk ilk iş olarak niçin Meclis'i topladı, şimdi daha iyi anlıyorum.
- Tontiş** : Niçin, niçin? Bize de söyle niçin?
- Nesrin** : Herkes bir araya gelsin de, düşmanı kovmak için bir yol bulsun diye. Değil mi?
- Tontiş** : Hadi öyleyse biz de bulalım bir yol. Ben adımları geri istiyorum.
- Nesrin** : Ben de eve dönmek istiyorum.
- Cihan** : Ben de mutlu olmak istiyorum.
- Oyuncu** : Ben de ayakkabılarımı düz giymek istiyorum.
- Tontiş** : Adımı Türkçe okumak istiyorum. Tiş-ton, öğh.
- Oyuncu** : *(İzleyicilere.)* Arkadaşlar, siz de bu sıkıntılardan kurtulmak istiyor musunuz? Yeniden resim yapmak istiyor musunuz?
- Tontiş** : Eğlenmek istiyor musunuz? Mutlu olmak istiyor musunuz?
- Oyuncu** : Tiyatroyu seviyor musunuz arkadaşlar? Çok mu seviyorsunuz? *(Kollarını açar.)* Bu kadar mı? *(Sahnenin bir ucundan ötekine adımlar.)* Buradaan, buraya kadar mı? Daha mı çok? Türkiye kadar mı?
- Tontiş** : Şişşş. Bak Padişah uyanmış. Düşman geliyor.
- Oyuncu** : Korkma Tontiş, artık biz daha kalabalığız. Yeneriz onları. Düşmandan korkmuyoruz değil mi arkadaşlar? Vatanımızı seviyoruz değil mi? Tiyatroyu da seviyoruz. Sahneye çıkmak istiyor musunuz? Haydi öyleyse, gelin arkadaşlar. Düşmanları kovalım. İleri!
(Fonda Atatürk'ün Gençliğe Hitabe'si veya «Dağ başını duman almış» marşı ile düşman askerleri geri püskürtülür.)

- Oyuncu** : Haydi arkadaşlar, gelin! Hepiniz gelin! Yardım edin! Şimdi de şu çizmeyi çıkaralım sahneden.
(Çizme, itilerek büzülür, ya da yukarı kaldırılarak, geldiği yönde giderilir.)
Ha gayret! Az daha! Hep birlikte! Tamaam işte! Tiyatromuza kavuştuk. Tıpkı eskisi gibi.
(- Çocuklardan oluşan - Bir halk oyunu ekibi, «Ata Barı» ile, oynayarak sahneye girer.)
- Oyuncu** : Haydi arkadaşlar, elele tutuşalım. Tiyatromuza kavuştuk. Bugün 23 Nisan! Bugün 23 Nisan!
(Halk oyunu ekibi, sahnede döne kıvrıla oluşturduğu zinciri çekerek salona indirir. Ortalık yatışmıyacak gibiyse, oyun burada sona erer, gösteri salonda veya fuayede sürer.)
(Ortalık yatışırsa.)
- Oyuncu** : İşte böyle olmuş arkadaşlar. Vatanımız düşmanlardan temizlenirken Padişah da düşmanla birlikte kaçmış.
- Tontiş** : Ah bir elime geçirsem onu, ayakkabılarımı ters giydirmenin hesabını sorardım ondan.
- Oyuncu** : Sevgili Tontiş, adına kavuştun mu?
- Tontiş** : Evet, evet. Ne kadar sevinçliyim. Bak, ne güzel. Ton-tiş, Toon-tiş, Toon-tiş.
- Oyuncu** : Herkes ayakkabılarını düzeltti mi arkadaşlar? Unutan varsa, hemen düzELTSİN. Padişahlık sona erdi artık.
- Tontiş** : Yaşasın! Yaşasın 23 Nisan!
- Nesrin** : Biz de geri dönmek istiyoruz Tontiş.
- Tontiş** : Herşeyi öğrendiniz mi? Ödevinizi yapabilir misiniz artık?
- Levent** : Evet, evet. Herşeyi öğrendik.

- Oyuncu** : Sormak istediğiniz bir şey var mı?
- Nesrin** : Hayır yok, yok.
- Oyuncu** : Peki, ben size bir şey sorayım o halde. Ulusal Egemelik ne demek?
- Cihan** : Ben söyleyeyim, ben söyleyeyim!
- Oyuncu** : Peki Cihan, sen söyle.
- Cihan** : Yabancılar karışmadan resim yapmak.
- Nesrin** : Dans etmek.
- Levent** : Şarkı söylemek.
- Cihan** : Mutlu olmak.
- Tontiş** : Kendi adına sahip olmak. Ton-tiş, Ton-tiş, Ton-tiş, Ne güzel!
- Oyuncu** : Pek ala, hadi sizi geri götürelim artık. Ama çalgım nerede? Eyvaah çalgım yok.
- Tontiş** : Burada bizimle kalmak istemez misiniz arkadaşlar?
- Nesrin** : Annem merak eder.
- Levent** : Babamı özledim.
- Cihan** : Okulumu özledim.
- Oyuncu** : Ama sık sık gelin bizi görmeye olmaz mı? Söz mü? Aaa, işte benim çalgım da buradaymış meğerseee!
- Fontiş** : Gelin kucaklaşalım arkadaşlar. Yine bekleriz, yine gelin. Bizi unutmayın.
- Oyuncu** : Hazır mısınız arkadaşlar? Haydi bir, iki, üç!
(*Dans ve çalgı eşliğinde, Tiyatromuz Marşı söylenirken, çocuklar kımlıtsızlaşır. Üstünde «Yaşasın 23 Nisan» yazılı kocaman bir pano - perde - iner - çekilir -, oyuncularını örter.*)

S O N

